

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU MYŚLIBORSKIEGO NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2024

Po przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, ze zm.), do dokumentu pn. „Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” (zwanego w dalszej części programem ochrony środowiska lub Programem) dołącza się niniejsze podsumowanie.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, ze zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, ze zm.) Zarząd Powiatu w Myśliborzu, celem realizacji założeń ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, sporządził projekt dokumentu pn. „Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”.

Niniejsze podsumowanie zawiera uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie oraz Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, zgłoszone uwagi i wnioski, wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Pierwszy tego typu dokument dla Powiatu opracowany był w roku 2004 - Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myślibórz na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2011. Zgodnie z dotychczas obowiązującymi podstawami prawnymi, Program był aktualizowany co 4 lata, w roku 2009 oraz w roku 2013.

W związku z upływem okresu obowiązywania POŚ oraz zmianą przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska zachodzi konieczność dokonania kolejnej aktualizacji tego strategicznego dokumentu, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska.

Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1101) określiły, że programy ochrony środowiska uchwalone w celu realizacji Polityki ekologicznej państwa na lata 2009–2012 z perspektywą do roku 2016 zachowują ważność na czas, na jaki zostały uchwalone, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2016 r. Art. 14 ust. 2 ustawy zmieniającej ustawę Prawo ochrony środowiska z roku 2014 wskazuje następująco: „Jeżeli program ochrony środowiska, o którym mowa w ust. 1, wymaga aktualizacji, odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy uchwała nowy program ochrony

środowiska uwzględniający cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”. Programy ochrony środowiska są nadal wymagany dokumentem, zgodnie z brzmieniem art. 14. ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska: „Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”.

Projekt został sporządzony w oparciu o wytyczne Ministerstwa Środowiska opublikowane we wrześniu 2015 r. Raz uchwalone programy ochrony środowiska nie są ostateczne i niezmiennie.

Ponadto na podstawie art. 46, 50 i 51 oraz art. 57, 58 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko wystąpiono do organów ochrony środowiska o uzgodnienie zakresu prognozy oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania.

Z art. 46 w/w ustawy wynika obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko. Wskazane w ustawie organy, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie określili konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny, w ramach której sporządzono prognozę oddziaływania i zapewniono udział społeczeństwa.

Program ochrony środowiska to kompleksowy program dotyczący kwestii przyrodniczych i infrastrukturalnych, który zawiera w sobie zbiorcze zagadnienia z zakresu: energetyki, transportu, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, turystyki i wykorzystania terenu. Ze względu na poruszaną w treści szeroką problematykę obejmującą różne komponenty środowiska i różne elementy infrastruktury oraz mając na uwadze, że środowisko należy traktować jako system wzajemnie ze sobą powiązanych elementów i relacji, realizacja zapisów tego projektu może potencjalnie mieć wpływ na stan środowiska.

Program ochrony środowiska wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć, które stanowią harmonogram realizacji Programu dla Powiatu Myśliborskiego oraz wytyczne dla samorządów gminnych. Powiatowy program ochrony środowiska obejmuje teren jednostki samorządowej oraz wskazuje zadania dla gmin, stąd kierunki interwencji jakie zostały określone na poziomie powiatu można częściowo odnieść do układu strefy zachodniopomorskiej czy zlewni wód, tak więc skala projektu programu ochrony środowiska jest ponadlokalna.

Program ochrony środowiska zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Środowiska odnosi się do następujących obszarów interwencji, które wyznaczają skalę dokumentu: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami.

Kierując się zasadą prewencji i przezorności powinno się przewidzieć typy oddziaływań jakie mogą nastąpić podczas realizacji przewidywanych przedsięwzięć inwestycyjnych czy organizacyjnych oraz w efekcie przeprowadzonych działań na terenie Powiatu, względem obszarów Natura 2000. Biorąc pod uwagę bogactwo przyrodnicze obszaru oraz duże zróżnicowanie chronionych siedlisk i występowanie chronionych gatunków ptaków każde działania powinno zostać ocenione pod kątem wpływu na stan środowiska, w tym na obszary chronione w zakresie następujących typów oddziaływań: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne. W tym celu konieczne było przeprowadzenie strategicznej oceny, której elementem jest prognoza oddziaływania.

USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W prognozie oddziaływania na środowisko przedmiotowego dokumentu wskazano na korzystne aspekty wynikające z wdrożenia założeń Programu i zmierzające bezpośrednio do poprawy stanu i jakości środowiska, podsumowując, że realizacja zamierzonych działań przyczyni się do poprawy jakości środowiska, zachowania różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo – kulturowego, a także wpłynie pozytywnie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

Prognoza zwraca szczególną uwagę na kwestie związane z oddziaływaniem elektrowni wiatrowych, skutki zmian klimatycznych, oddziaływania ruchu komunikacyjnego, zagrożenia dla chronionych siedlisk, czy zagrożenia dla mieszkańców.

W związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi rozwoju, zarówno w wymiarze krajowym, unijnym, jak i globalnym oraz wyłaniającymi się nowymi wyzwaniami w tym zakresie, w programie ochrony środowiska wiele z zadań nawiązywało do ochrony powietrza, w tym do adaptacji do zmian klimatu.

Na tle zdiagnozowanego stanu środowiska na terenie Powiatu, określono dla Powiatu Myśliborskiego kierunki interwencji, w ramach których przez kolejne lata będzie zachodzić konieczność podejmowania działań w celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego:

- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w zakresie emisji powierzchniowej poprzez realizację założeń programu ochrony powietrza, ze szczególnym zwróceniem uwagi na przekroczenia standardów dobowych dla pyłu PM 10,
- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w zakresie emisji liniowej,
- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w zakresie emisji punktowej,
- zmniejszenie emisji hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie emisji hałasu przemysłowego,
- ograniczanie zagrożenia polami elektromagnetycznymi,
- ograniczenie zasięgu oraz skutków powodzi,
- zabezpieczenie przestrzenne obszarów pod kątem ochrony przeciwpowodziowej,
- zmniejszenie dopływu zanieczyszczeń do wód użytkowanych na cele komunalne i rekreacyjne,
- racjonalne zużycie zasobów wód,
- zmniejszenie dopływu zanieczyszczeń komunalnych do wód,
- wymiana infrastruktury wodociągowej,
- poprawa stanu jakości ujmowanej wody do zaopatrzenia ludności,

- ograniczanie presji na wykorzystanie zasobów powierzchni ziemi,
- ochrona zasobów gleb przed degradacją fizyko-chemiczną,
- dostosowywanie systemów gospodarowania odpadami komunalnymi mające na celu poprawę świadomości ekologicznej wśród mieszkańców,
- intensyfikacja działań związanych z unieszkodliwianiem odpadów innych niż komunalne,
- ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym,
- ochrona zasobów leśnych przed ich nadmiernym użytkowaniem i szkodnikami,
- zminimalizowanie możliwości wystąpienia poważnych awarii,
- zwiększenie wsparcia dla jednostek straży pożarnej.

OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Projekt Programu Ochrony Środowiska został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego (Uchwała Nr 1816/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie opinii do projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024). W ramach opiniowania dokumentacji Urząd Marszałkowski wniósł uwagi, które zostały w pełni uwzględnione w dokumencie.

Wnioskami z dnia 23 lutego 2016 r. wystąpiono do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z wnioskiem o określenie zakresu prognozy oddziaływania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu programu ochrony środowiska dla Powiatu Myśliborskiego.

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie opinią nr NZNS.7040.2.3.2016 z dnia 17 marca 2016 r. uzgodnił proponowany zakres prognozy oddziaływania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie uzgodnieniem nr WOPN-OS.411.19.2016.MP z dnia 23 marca 2016 r. uzgodnił proponowany zakres prognozy oddziaływania w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny.

Po opracowaniu prognozy oddziaływania wystąpiono do obu wskazanych wyżej organów o zaopiniowanie dokumentacji. Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie zaopiniował pozytywnie projekt (opinia nr NZNS.7040.3.97.2016 z dnia 4 lipca 2016 r.). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie także wydał opinię pozytywną (WOPN-OS.410.139.2016.MP z dnia 18 lipca 2016 r.).

ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

Przy opracowywaniu Programu Ochrony Środowiska zapewniono udział społeczeństwa (na podstawie art. 39 i 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko). W trakcie prowadzonego postępowania dotyczącego konsultacji społecznych wpłynęły uwagi i wnioski zainteresowanych stron, które w całości uwzględniono, zarówno w treści, jak i w harmonogramie realizacyjnym, w uzgodnieniu z Zarządem Powiatu w Myśliborzu.

WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Po przeanalizowaniu zakresów planowanych przedsięwzięć oraz zidentyfikowaniu ich oddziaływań na środowisko i ich skali stwierdzono, że planowane przedsięwzięcia nie będą powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Realizacja analizowanego dokumentu stanowi przejaw wdrożenia regionalnych oraz lokalnych strategii oraz programów. Dokumenty te są w niniejszej sprawie wyznacznikiem celowości realizacji przedsięwzięć z punktu widzenia interesu publicznego wynikającego z potrzeb rozwoju społecznego, rozwoju regionalnego oraz zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, w tym w szczególności bezpieczeństwa energetycznego. Patrząc przez pryzmat celu w jakim jest opracowywany i realizowany Program Ochrony Środowiska, należy uznać, że środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w tym dokumencie. Należy pamiętać o tym, że przedmiotowy program jest sformułowany ogólnikowo. Jego głównym celem jest określenie dla Powiatu Myśliborskiego drogi do osiągnięcia celów w dziedzinie ochrony środowiska, ustalonych wcześniej na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Po uchwaleniu dokumentu najważniejszym wskaźnikiem realizacji założonych w nim celów jest monitorowanie realizacji poszczególnych zadań zawartych w Programie. Zarząd Powiatu będzie składał Radzie Powiatu corocznie sprawozdania ze stopnia wdrożenia POŚ, a co dwa lata raporty z realizacji POŚ. Na bieżąco będzie również kontrolowany postęp w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w Programie. Okresowa ocena realizacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w harmonogramie Programu Ochrony Środowiska i analiza wyników tej oceny będą stanowiły wkład dla listy przedsięwzięć, obejmujących kolejne okresy realizacji zadań. Cykl ten będzie się powtarzał, co zapewni ciągły nadzór Zarządu Powiatu w Myśliborzu nad wykonaniem Programu. W przypadku nie osiągnięcia zaplanowanych zamierzeń należy dokonać analizy sytuacji i poznać jej przyczyny.

Analiza wskaźnikowa dotyczy oceny realizacji zadań własnych Powiatu Myśliborskiego oraz zadań koordynowanych przez jednostkę, a realizowanych przez inne podmioty wskazane w harmonogramie realizacyjnym. Stąd nie wszystkie wskaźniki ujęte w monitoringu stopnia realizacji wdrożenia POŚ są zależne bezpośrednio od Powiatu Myśliborskiego. Sytuacja finansowa jednostek wskazanych w harmonogramie realizacyjnym również będzie miała wpływ na stopień realizacji zadań czy też osiągnięcie i założoną realizację zaplanowanych wskaźników.